

Брої 193, Януари 2020

STING pharmaceutical products

2020

STING pharmaceutical products

*Една мечта записана с дата се превръща в цел.
А целта разбита на стъпки става план. Планът
подкрепен от действия, превръща мечтите в
реалност."*

Грег Райд

Уважаеми колеги,

Бъдете здрави и успешни през 2020 г. Благородната професия на фармацевт е призвание и Вие ежедневно го доказвате в името на хуманността. От всички нас зависи как ще подгредим приоритетите си и как стъпка по стъпка ще ги изпълняваме. Нека уверено и решително да се борим за достъпно и качествено здравеопазване. Да бъдем ключов фактор в подобряване на ефективността в здравното обслужване. Ако искаме всичко това да се осъществи, е задължително да имаме ясна цел, а мотивацията е движещата сила за постигането ѝ. Тя е степен на желание и избор, която е необходима на дадена личност, за да се ангажира с дефинирани обноси.

На страниците на изданието ще продължим да Ви информираме за насоките на развитие във фармаобществото, а на утвърдените ни маркетингови инициативи ще имате възможност да обогатите и разширите познанията си.

Колеги, да си пожелаем търпение и сили да се справим с промените, които ни предстоят през Новата година.

Съдържание

Фарма общество

Таксата, която НЗОК
плаща към НАП няма
изглед да отпадне 4

Достъп до лекарства 12

ОТС продукти 14

Хранителни
добавки 19

Козметика 23

Издава СТИНГ АД
Главен редактор:
маг. фарм. Аделина Любенова
Реклама: Петя Шебова,
Ивелин Иванов
Дизайн и предпечат:
Десислава Христова
Печат: Дегракс АД
Разпространение: СТИНГ АД;
София, бул. „Асен Йорданов“ №6;
тел. 02/970 31;
office.sofia@stingpharma.com

Списанието е специализирано
за фармацевти. Разпространява
се безплатно с рекламна цел.
Редакцията не носи отговор-
ност за предоставените
материали. Препечатване на
текстовете, илюстрации или
обособени части от списанието
може да става само след пис-
меното съгласие на издателя.

Нашето предложение за януари:

Гай Кавазаки „Изкуството да очароваш“

Колкото по-големи са целите ви, толкова повече ще трябва да промените сърцата, умовете и действията на хората. Това важи с особена сила, ако разполагате с ограничени ресурси и силни конкуренти. Ако има нужда да очаровате хората, значи правите нещо смислено. Ако правите нещо смислено – значи имате нужда от очарование.

Очарованието е процес, а не еднократен акт. Вие искате усилията ви да бъдат трайни, а това означава хората да приемат присърце каузата ви, да отговорят по същия начин и да изпълнят онова, което са обещали, в името на вашата кауза. С прочитането на тази книга ще се научите да прилагате моя опит на евангелист, предприемач и инвеститор на рисков капитал, за да направите своя „Macintosh“ успешно начинание. Предавам ви своето познание така, че да можете да промените света. За един автор няма по-голямо признание от това, да вижда как хората използват книгата му, така че нямам търпение да започнем...

Фармацевтично
общество

Четенето е здраве!

Кампания за стимулиране на четенето –
инициатива на „СТИНГ“ АД

<https://www.umniknigi.com/>

Таксата, която НЗОК плаща към НАП, няма изгледи да отпадне

■ НЗОК Таксата към НАП не отпадна

Въпреки че представители на Надзорния съвет (НС) на фонда поискаха това плащане да отпадне със законова промяна, това не бе прието при гласуването на второ четене на проектобюджета на НЗОК от парламентарната бюджетна комисия. Така на практика заложените над 5.5. млн. лв. за плащания на касата към НАП през 2020 г. остават. „Този разход не е неоправдан предвид ползите за приходите в НЗОК благодарение на дейността на приходната агенция“, коментира пред clnica.bg Жени Начева, зам.-министър на здравеопазването и председател на НС на НЗОК.

Темата бе повдигната след доклад на Сметната палата, който констатира, че НЗОК е единствената институция, която плаща на НАП за администриране на такси. Според заключението на одиторите това поставя НЗОК в неравно-

сложно положение спрямо другите институции. През изминалата година разходите на касата към НАП са били в размер на 4.583 млн. лв. Според Жени Начева обаче този разход не е нецелесъобразен заради ползите за приходите в касата в резултат на дейността на приходната агенция. „Структурите на НАП извършват неимоверно много работа и поддържат голяма администрация за събиране на здравни вноски. Всяка година има ръст на приходите в НЗОК и все по-малък брой неосигурени лица. Всичко това е благодарение на усилията на НАП. Те също имат административни разходи за реализиране на тези функции.“

За периода 2014-2018 г. НЗОК е платила 18.8 млн. лв. на НАП за събиране на здравни вноски. Извън здравното осигуряване НАП администрира редица други вноски. Те са държавното обществено осигуряване, учителския пенсионен фонд и фондовете за допълнителното задължително пенсионно осигуряване. Такса се събира единствено от НЗОК. Затова одиторите смятат, че средствата ѝ се ограничават.

Фармакомпаниите ще дължат отстъпки

на НЗОК за абсолютно всички лекарства, които фондът заплаща, като списък с изключения няма да има. Това прие финално депутатите, които гласуваха бюджета на НЗОК за 2020 г. Първоначалният вариант на законопроекта предвиждаше такъв списък, а неговото отпадане предизвика най-разгорещите спорове при гласуването на бюджета на НЗОК. По предложение на ГЕРБ отпадна чл. 5, който предвиждаше фарма индустрията да не дължи отстъпки на касата за някои медикаменти за онко-логични и онкохематологични терапии и други редки заболявания. Целта беше по този начин да се избегнат случаите, при които фирмите изтеглят лекарствата си от България, заради малкия пазар и допълнителното падане на цените с отстъпките към касата.

Идеята беше списъкът с тези медикаменти да бъде изготвян от Надзорния съвет на НЗОК. Именно това бе и мотивът, с който председателката на парламентарната

здравна комисия и депутат от ГЕРБ д-р Даниела Дариткова аргументира отпадането на такъв списък с изключения. „Този списък ще се определя по критерии от Надзорния съвет, без ние да знаем кои ще са медикаментите, включени в него“, каза тя и изрази опасения, че текстът крие риск „да се направи реверанс към определени фармацевтични фирми и ние тук, в Народното събрание да подпишем празен чек за около 100 млн. лв. на Надзорния съвет на касата“. Д-р Дариткова допълни, че списъкът ще бъде приет в Закона за здравното осигуряване и ще има равнопоставеност на фармацевтичните фирми.

От опозицията остро се възпротивиха срещу отпадането на списъка с мотива, че така се създава риск от пазара ни да се изтеглят жизненоважни лекарства. Според проф. Георги Михайлов от БСП списъкът включва именно лекарства, които изчезват у нас, защото условията не удовлетворяват дистрибуторите. По този начин медикаментите ще остават за сметка на болниците и така се стига до ситуацията

антитуморни препарати да се продават изключително скъпо, защото са отпаднали от регистрация, а пациентите са принудени да си ги набавят от чужбина.

След отпадането на списъка депутатите преразпределиха и планираните 99.9 млн. лв. за тези медикаменти. Така 68 млн. лв. ще са за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за домашно лечение, а останалите 31.9 млн. лв. – за лечение на злокачествени заболявания, медикаменти при животозастрашаващи кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии при болнично лечение.

Е-здравеопазване

Обществената поръчка за електронното здравеопазване може да продължи. Това стана ясно от решение на Върховния административен съд от 6 декември. То е окончателно и не подлежи на обжалване. С него ВАС отхвърли жалбите на „Техно-Логика“ ЕАД по обществената по-

ръчка за е-здравеопазването. Процедурата продължава от етапа на разглеждане на техническите предложения на ДЗЗД „Стемо – Гама Консулт“ и Обединение „Е-Здравни системи“. Решението позволява на здравното министерство да избере изпълнител за електронните досие, рецепта и направление. Обществената поръчка е с прогнозна стойност 831 666 лв.

Срокът за изпълнението е 15 месеца, а гаранционната поддръжка – 24 месеца. В досието ще се събира информация, свързана с лечението на дадения пациент, независимо от вида лечебно заведение и дали работи с НЗОК. За изработването на електронни рецепти и направления са предвидени 800 000 лв. Срокът за изпълнението е 9 месеца с 24 месеца гаранционна поддръжка. Проектът за електронно здравеопазване е на стойност 12 млн. лв. и се финансира по ОП „Добро управление“.

Преди година здравното ведомство предупреди, че спирането на обществената поръчка сериозно застрашава реализирането на проекта

за изграждане на Националната здравна информационна система, чийто краен срок беше 28.12.2019 г. „Обжалването и блокирането на обществените поръчки по проекта застрашава както цялостното му изпълнение, така и реализирането на електронното здравеопазване в България“, заяви от МЗ. Последните планове са проектът да бъде финализиран в края на 2020 г.

Клиничните пътеки за тежки диагнози

са вдигнати най-много, показват данните от списъка с коригираните цени, качен на сайта на БЛС. По-голямата част от тях обаче са за лечение на малко на брой пациенти. По-нисък е ръстът при често срещаните заболявания, но за тях отделения ресурс от касата обяснимо е най-голям. Повишение на практика има във всички специалности, като в проекта липсва само педиатрията. Там стойността на пътеките беше увеличена през юни средно с 20-30%. Тогава ръст имаше и при някои АГ-диагнози, в неонатологията и рехабилитацията.

Сега се вдигат най-много тези за интензивните диагнози. В проекта за цените на клиничните пътеки, договорени между БЛС и НЗОК, но все още не влезли в сила, е предвидено ново увеличение за раждането. В подкрепа на демографската криза в средата на годината то беше вдигнато от 750 на 850 лв., но от 2020 г. вече става 940 лв. Предвидени са 48 902 раждания, като за тях касата ще плати над 45.9 млн. лв. За оперативните процедури за задържане на бременност цената се

повишава от 150 на 210 лв., за преждевременно прекъсване на бременността увеличението е приблизително с 60 лв., като има малки разлики в зависимост от гестационната седмица, в която се прави.

В неонатологията, където цените на клиничните пътеки също бяха повишени през юни с 20-30%, е заложен ръст при някои диагнози. За грижи за здраво новородено дете увеличението на КП е от 264 на 286 лв. Най-високо е повишението при диагностика и лечение на новородени с тегло от 1500 до 2499 грама – от 1 080 на 1178 лв.

В кардиологията за постоянна електрокардиостимулация с кардиовертер стойността се вдига от 1100 на 1256 лв. Клиничната пътека „Инвазивна диагностика при сърдечно-съдови заболявания при лица над 18 години“ запазва цената си от 750 лв., но тук са пресметнати 18 715 случая, за които касата ще плати – 14 млн. лв. Цените на диагностичните катетеризации също не са променени и остават в порядъка на 3000 и 4313 лв.

Интервенционалното лечение и свързани с него диагностични катетеризации при сърдечно-съдови заболявания при лица над 18 години остава на цена от 3 318 лв. като са предвидени 13 280 случая за 44 млн. лв. Не се вдига и стойността на КП „Диагностика и лечение на нестабилна форма на ангина пекторис с интервенционално лечение“, но за 17 591 са предвидени 60 млн. лв. За диагностика и лечение на остра хронична сърдечна недостатъчност без механична вентилация цената се повишава от 572 на 619 лв.,

като е заложен обем от 86 364 случая за над 53.4 млн. лв. За същата клинична пътека, но с механична вентилация при непълнолетни цената се повишава с 200 лв. Същото увеличение е предвидено и при заболявания на миокарда и перикарда при деца. Диагностиката и лечението на белодробен тромбоемболизъм с фибринолитик вече ще се плаща от касата по 2944 лв., вместо досегашните 2 860 лв.

В пневмологията и фтизиатрията увеличение има и при тежката диагноза ХОББ, като при остри случаи цената скача от 605 на 678 лв. Най-често срещаните диагнози бронхопневмония и бронхиолит при лица над 18 год. ще носят на болниците по 677 лв., вместо по 638 лв. Прогнозата е да бъдат засегнати 41 719 пациенти, като за терапията им касата ще отдели 28.2 млн. лв. Присътътът на бронхиална астма обаче е оценен с 1 лв. по-скъпо – на 606 лв. за лица над 18 г. Високоспециализираните интервенционални процедури в пулмологията стават 987 или със 107 лв. по-скъпи.

Клиничната пътека „Лечение на декомпенсирана хронична дихателна недостатъчност при болести на дихателната система с механична вентилация при лица над 18 години“ се увеличава от 1540 на 1679 лв., а когато са на деца цената от 2002 лв. нараства на 2182. Тук е заложен само един случай. В неврологията ръст има при лечението на исхемичен мозъчен инсулт без тромболиза при лица под 18 години – от 876 на 983 лв. Заложени са 49 463 случая за 38.6 млн. лв. Когато е с тромболиза, цената скача съответно от 2300 на 2526 лв.

Диагностика и лечение на исхемичен мозъчен инсулт с интервенционално лечение се увеличава от 1550 на 1857 лв. Сериозно, със 1001 лв., е увеличена пътеката „Диагностика и специфично лечение на остра и хронична демиелинизираща полиневропатия (Гилен-Баре) при деца, която вече ще е 9401 лв., като са заложили 16 случая.

В гастроентерологията средното увеличение на пътеките е между 30 и 40 лв. За лечение на болест на Крон и улцерозен колит при деца ръстът е 120 лв. Друга пътека за лечение на деца при остро кървене от гастроинтестиналния тракт се повишава от 720 на 854 лв. Ръст има при лечение на чернодробни заболявания, средно с 60-80 лв., в нефрологията – с около 100 лв., в ревматологията – с 60 лв. При сериозни счупвания на таза и долния крайник цената на пътеката скача от 2 050 на 2020 лв., като са предвидени 17 104 случая за 37.6 млн. лв.

В ендокринологията няма сериозно повишение, ръст има при лечението на декомпенсиран захарен диабет при лица над 18 години с 40 – 50 лв. При кожните и венерически заболявания увеличението също не е голямо. Инфекциозните заболявания отбелязват скок, но за тях беше договорено увеличение в средата на годината в размер на 20%. Сега за диагностика и лечение на остър вирусен хепатит А и Е цената на клиничната пътека от 1320 става 1431 лв., а за остър вирусен хепатит В, С и D – съответно от 1532 се вдига на 1665 лв. Най-съществено е увеличението при терапията на вирусни хеморагични трески – от 1200 на 1560 лв. Любопитно е, че за

диагностика и лечение на фалочно гъбно отравяне е предвиден само един случай, като цената от 2200 става 2769 лв. Лечението на тежкото заболяване муковисцидоза, за което е определен обем от 107 души, касата ще плаща не 1 320 лв., както досега, а 1661 лв.

При операции на комплексни сърдечни малформации с много голям обем и сложност в условия на екстракорпорално кръвообращение при лица до 18 години по настояване на детските кардиохирургзи клиничната пътека се увеличава от 13500 на 15930 лв. За терапия на полиорганна недостатъчност, развита се след сърдечна операция цената е 13500 лв., като прогнозата е да се лекуват 5 деца. В тежката АГ хирургия за радикално отстраняване на женски полови органи цената е завишена от 1 100 на 1382 лв. за 1001 случая.

В специалностите ортопедия и травматология, лицево-челюстна и пластично-възстановителна хирургия, лъчелечение и физикална рехабилитация почти няма ръст на пътеките с малки изключения. Вдигнати са цените на някои клинични процедури. При амбулаторните процедури няма увеличение.

БЗС погнуса рамковия договор

за 2020 г. с НЗОК. Това съобщи председателят на зъболекарския съюз д-р Николай Шарков. „Новото е, че падна горната граница за всички наши граждани, които са обеззъбени. От годината всички над 65 години, които се нуждаят, ще им бъдат направени подвижни тотални протези.

зи. Протезата е безплатна, доплаща се за зъботехническия труд. Ние сме на пазарен принцип и цената ще бъде около 70-80 лв.

Винаги съм казвал, че пакетът за деца е един достоен пакет, защото децата до 18-годишна възраст имат право на един преглед и 4 дейности, които включват както кариес, така и неговите усложнения. Преди подписването поставихме едно условие – годината за здравноосигурените лица над 18 години трябва да се вземат спешни мерки. Не може толкова години този пакет да е толкова беден и еднообразен. Има и едно нещо в НРД, което остава сякаш скрито – всички деца с психични проблеми, всички в социалните домове и лишени от свобода, се лекуват напълно безплатно.“

МЗ обяви обществена поръчка за доставка

на диагностикуми и консумативи за микроскопски и културелни изследвания за туберкулоза. Тя включва 41 обособени позиции в изпълнение на

Националната програма за превенция и контрол на туберкулозата 2017-2020 г. Търгът е за 576 573, 60 лв. с ДДС. С тях ще се закупят епруветки, пипети, контейнери за биологични отпадъци, различни видове реактиви, среди и китове за молекулярна диагностика, дезинфектанти. Включени са и защитни маски, ръкавици и престилки за персонала.

Консумативите са предназначени за Националната референтна лаборатория по туберкулоза към Националния център по заразни и паразитни болести (НЦЗПБ) и лечебните заведения с пневмофтизиатричен профил. Взети са предвид всички други договори, сключени за подобни продукти в предходните 12 месеца. Офертите ще бъдат отворени на 21 януари 2020 г. в 14 ч. в здравното министерство, като на отварянето ще могат да присъстват всички оференти или упълномощени лица. Допълнително условие е офертите да са валидни до 21 април 2020.

В новата Национална стратегия за борба с наркотиците (2020-2024 г.) се предвижда увеличаване броя на участващите в програмите за лечение и рехабилитация на зависими от дрогата. Предвидено е и повишаване качеството на услугите чрез обучения и продължаваща квалификация на експертите, работещи в програмите. За тази дейност са заложили 5 458 458 лв. за периода на изпълнение на стратегията. Това отговори министър Кирил Ананиев на въпрос на депутата от БСП Крум Зарков за недостига у нас на програми за лечение, психо-социална рехабилитация и ресоциализация на зависимите от наркотици. Министърът информира, че през 1995 г.

към Държавната психиатрична болница за лечение на наркомании и алкохолизъм (ДПБЛНА) е открита първата програма за лечение на зависими пациенти. Към момента в страната работят 30 програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди с 4 144 разрешени места.

В програмите има 984 свободни места. Психо-социалната рехабилитация се осъществява чрез извънболнични програми за дневни грижи, дневни центрове за психо-социална рехабилитация тип „Терапевтична общност“, модел „Минесота“ и групи. Дейностите се осъществяват от Държавната психиатрична болница за лечение на наркомании и алкохолизъм, Центрове за психично здраве и неправителствени организации, получили съгласие за осъществяване на програми.

Ананиев уточни, че в момента функционират 14 програми, получили съгласие за осъществяване на психо-социална рехабилитация по Наредба №8 от 27 юни 2018 г. за дейностите по здравно консултиране, профилактични прегледи и изследвания на лица над 16 години. Изпълнението на Плана за действие към Националните стратегии за борба с наркотиците се финансира от държавния бюджет в рамките на бюджетите на съответните институции, от средства по делегирани от държавата дейности с натурални и стойностни показатели, средства отпуснати от общинските бюджети и по програми на други министерства и ведомства.

„Относно закупуване на необходимо оборудване за идентифициране

на нови психоактивни вещества Ви информирам, че към момента в лабораториите към Научно изследователски институт по криминалистика и криминология (НИКК) и Военно медицинска академия (ВМА) се извършват изследвания на биологични проби за наркотици“, допълни Ананиев. Той поясни, че в новата стратегия е предвидено закупуване на аналитична апаратура, която да повиши технологичния капацитет на токсикохимичните лаборатории на Военно медицинска академия на стойност 220 000 лв.

Ще бъде закупен и нов преносим анализатор за определяне наличието на наркотици и упойващи вещества в сключени проби и консумативи за лабораторията към Държавната психиатрична болница за лечение на наркомании и алкохолизъм за 91 650 лв. Предвидено е въвеждане на нови технически средства за нуждите на Агенция „Митници“ и поддържане на вече съществуващите за 18 406 000 лв., съобщи министърът. Той се надява средствата за дейностите, предвидени в Националната стратегия за борба с наркотиците да бъдат осигурени в пълен размер, за да се изпълнят заложените показатели. Clinica.bg

■ Финанси Годишна инфлация

Инфлацията от ноември 2019 г. спрямо декември 2018 г. е 3.1%, а годишната инфлация за ноември 2019 г. спрямо ноември 2018 г. е 3.0%. Индексът на потребителските цени за ноември 2019 г. спрямо октомври 2019 г. е 100.5%, т.е. месечната инфлация е 0.5%. Средногодишната

инфлация за периода декември 2018-ноември 2019 г. спрямо декември 2017 до ноември 2018 г. е 3.0%. Цените на лекарствените продукти и услуги са се увеличили съответно с 0.2 и 0.1%, а цените на стоматологичните услуги остават на равнището от предходния месец. Хармонизираният индекс на потребителските цени за ноември 2019 г. спрямо октомври 2019 г. е 100.3%, т.е. месечната инфлация е 0.3%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2019 г. спрямо декември 2018 г.) е 2.3%, а годишната инфлация за ноември 2019 г. спрямо ноември 2018 г. е 2.2%. През ноември 2019 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се увеличили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти – с 1.2%;
- нехранителни стоки – с 0.2%;
- услуги – 0.1%. *news.bg*

EMA

Примесът N-нитрозодиметиламин е установен в малък брой лекарства за диабет, съдържащи метформин, съобщава EMA. Всички те са извън територията на ЕС.

NDMA е класифициран като възможен канцероген при хората, въз основа на данни от проучвания при животни. Количеството на този вид примес в засегнатите метформин-съдържащи лекарства, е много малко и се явява или в рамките на допустимите норми, или количеството му е по-малко дори от това, което хората получават от други източници, например определени храни или води, уточняват от EMA.

Към този момент липсват данни, които сочат, че в ЕС метформин-съдържащите лекарства са засегнати от този проблем. Властите в ЕС са в процес на работа с фармацевтичните компании във връзка с анализа на лекарствените продукти в ЕС и ще предоставят допълнителна информация, когато бъде налична. Пациентите в ЕС трябва да продължат да приемат техните метформин-съдържащи лекарства, както обикновено.

Рискът от липсата на адекватно лечение на захарния диабет далеч надхвърля възможните ефекти от наличието на малкото, установено при анализите количество NDMA. Медицинските специалисти трябва да напомнят на пациентите за важността на контрола на захарния диабет. Метформин широко се използва самостоятелно или в комбинация с други лекарства за лечение на захарен диабет тип 2. Той се явява първа линия на лечение и действа като намалява образуването на глюкоза в организма и намалява усвояването ѝ от стомашно-чревния тракт. През 2019 г. NDMA и други примеси от същия клас (нитрозамини) бяха намерени в някои лекарства, за лечение на високо кръвно налягане, наречени „сартани“.

Впоследствие EMA започна преглед на лекарствени продукти, съдържащи ранитидин и стартира процедура, чрез която да изиска от фармацевтичните компании да предприемат мерки за избягване наличието на нитрозамини в лекарствата за употреба при хора, вкл. лекарства, съдържащи метформин. Пет нови медикамента получиха одобрение от EMA. Решението е взето на

последното заседание на Комитета за лекарства в хуманната медицина (CHMP). Две от тях са генерични, а едно биоподобно. Други осем медикамента получиха препоръка за удължаване на терапевтичната индикация. Комитетът даде положително становище разрешение за употреба на Beovu (brolucizumab). Медикаментът е за лечение на неоваскуларна („мокра“) макулна дегенерация, свързана с възрастта. Тя засяга централната част на ретината в задната част на окото и води до нарушение в зрението на близо и надалече.

CHMP даде зелена светлина и за Recarbrio (imipenem / cilastatin / relebactam). Лекарството е предназначено за лечение на инфекции, причинени от аеробни Грам-отрицателни организми, при възрастни, при които възможностите за лечение са ограничени. Положително становище получи и Биоподобното лекарство Amsparity (adalimumab) за лечение на някои възпалителни и аутоимунни болести. Две генерични лекарства също получиха одобрението на CHMP. Едното е Azacitidine Accord за лечение на миелодисплазия.

тични синдроми, хронична и остра миелоидна левкемия, заболявания, при които тялото произвежда голям брой аномални кръвни клетки. Второто одобрено генерично лекарство е Dexmedetomidine Accord (dexmedetomidine) за предизвикване на леко до умерено успокояване на възрастни в интензивно отделение или т.н. седация.

EMA даде и осем препоръки за удължаване на терапевтичната индикация за осем медикамента. Те са Akynzeo, Cynamza, Darzalex, Difclir, Erleada, Sirturo, Stelara и Vyndaqel.

■ ИКОНОМИКА

По-мрачна прогноза за икономиката през 2020 г.

Една от най-известните консултантски компании в света Sofase счита, че глобалната икономика ще преживее трудни времена. Причините за негативната прогноза са последици от събития като Brexit, политическото напрежение в Хонконг и Русия, промяната на властта в Италия и излизането на националистката „Лига, аржентинската валутна криза, както и атаките с дронове срещу петролния сектор на Саудитска Арабия, които предизвикаха огромни щети.

Според данни на холандския институт за анализ на икономическата политика, световната търговия се е свила за трето поредно тримесечие между април и юни 2019 г. За цялата 2019 г. според Sofase обемът на световната търговия се свива с 0,8%. Перспективите ще зависят до голяма степен от политическата среда. Дори ако почти целият

китайски износ за САЩ бъде обложен с мита в края на 2019 г., все още ще има възможност за маневра на американския президент, с която да окаже натиск върху Китай.

Продължаващите структурни промени в автомобилния сектор, които се обсъждаха през последното тримесечие, са все още релевантни. Това са минали и бъдещи стандарти за борба със замърсяването през 2020 г., особено в Европа, както и промени в поведението на потребителите, най-вече в Китай.

В този контекст европейските икономики се движат на две скорости. От една страна са тези, които са особено зависими от световната индустрия и търговия като Германия, или тези, които страдат от вътрешнополитическа несигурност, като Италия и УК. В тези три икономики растежът на БВП беше нулев или отрицателен през второто тримесечие на 2019 г., а Sofase прогнозира положителен, но слаб растеж през 2020 г. Това са съответно 0,5% растеж в Германия, 0,7% в Италия. За Обединеното кралство се очаква растеж от 0,9%, при условие че се избягва сценарият Брекзит без сделка. От друга страна във Франция, Испания и Холандия компаниите продължават да инвестират, а броят на фалиралите компании продължава да намалява. Въпреки лекото забавяне, Sofase все още очаква растежът да се задържи над 1% през 2020 г.: 1,2% за Франция, 1,9% за Испания и 1,5% за Холандия.

Маржовете на компаниите се влошават поради високите разходи за труд и последиците от протекционистките мерки, предприети от

началото на 2018 г. Ефектите от намаляването на корпоративните данъци ще бъдат по-слабо усетени през 2020 г., Sofase предвижда растежа да се забави значително (1,3% след 2,2% през 2019 г.), т.е. на ниво под консенсуса (1,8% за 2020 г.) Въпреки това растежът няма да бъде отрицателен за годината – сценарий, силно наподобяващ този, наблюдаван през 2001 г. Въпреки това, в Европа разпространяващите се ефекти от забавянето на индустрията и услугите, не са много видими на този етап. В допълнение към първата, втората най-развита икономика също рязко се забавя.

Китайското промишлено производство нарасна с едва 4,4% на годишна база през август. Това е най-ниското ниво от февруари 2002 г. Има много причини за това. В допълнение към все още значителните свръхкапацитети в строителството и металургията, автомобилният сектор и ИКТ са засегнати сериозно и от последиците от търговската война със САЩ и от промените в поведението на китайските потребители.

"Предвиждаме, че растежът на БВП в Китай ще бъде под очакваното през 2020 г. – 5.8%.", сподели Пламен Димитров, управител на Sofase България. Много централни банки взеха под внимание това значително забавяне на растежа и обявиха мерки за облекчаване на паричните потоци. През септември 2019 г. Федералният резерв понижи основния си лихвен процент за втори път (целели 1.75% – 2%). За първи път от десет години, ФЕД инжектира ликвидност на паричния пазар през септември 2019 г. Липсата на ликвидност в банковия сектор подчерта

ва факта, че ФЕД вероятно трябва да започне да купува активи отново и по този начин да увеличи размера на баланса си отново през следващите тримесечия. Европейската централна банка възобнови програмата си за изкупуване на облигации и намали лихвения процент по депозитите, облагащи свръхликвидността на банките (от -0.40 до -0.50%). Освен в Еврозоната, САЩ и Китай, паричната политика е облекчена в много развиващи се икономики като Мексико, Бразилия, Индия, Индонезия, Филипините, Малайзия, Корея, Русия, Перу, Египет, Южна Африка, Нигерия и Саудитска Арабия.

■ През 2020 г. бизнесът очаква неизвестно колко дълга и дълбока стагнация

Драгомир Николов

Резултати от 15-то допитване до членовете на Българската стопанска камарата (БСК) сред 792 мениджъри на фирми

Според анкетиранияте догодина се очаква ръст на енергийните цени, цените на суровините, инфлацията, фискалната и регулаторната тежест. Прямо проучването прогнозира за ръст на работните места е доста по-умерена – 28%, при 36% през предходната година. Липсата на качествена работна ръка е сред основните проблеми пред бизнеса, посочи председателят на БСК Рагосвет Рагев

47% от фирмите ще се откажат от използването на касови апарати от февруари 2020 г., защото няма да са в състояние да покрият новите

изисквания на Министерство на финансите за фискалните устройства. Само година по-рано едва 24% от българските фирмите са мислили да предприемат подобна стъпка. Други 31% ще правят харчове и ще подменят софтуера си.

В отговор на въпрос на „Икономист“ стана ясно, че компаниите ще се насочат към разплащания по банков път. Заместник-председателя на БСК Станислав Попдончев уточни, че става въпрос основно за компании в сферата на услугите и то с малък обем плащания в брой. „Всички, които имат 5 и под 5% плащания в брой на годишна база, ще направят усилия да излязат извън обхвата на наредбата, прекратявайки приемането на суми в брой“, каза още той и подчерта, че не допуска увеличаване на сивия сектор в следствието на промяната.

Създадена е работна група, която работи по опцията да се извадят разплащанията с банкови карти от новите изисквания на наредбата. Работи се по идеята фискалната бележка да е електронна. „Има възможност тези бележки да са електронни, т. е. решена е едната част от задачата – как да стига информацията за извършената продажба от бизнеса до клиента, но това, което е трудно да се реши е как тази информация да бъде предавана от бизнеса в НАП“, посочи Станислав Попдончев. А след това откри и основния проблем – „вероятно заради теча на данни от НАП, няма техническа възможност и канал, по който информацията от бизнеса да отива към НАП, освен през каналите на мобилните оператори“. Именно затова сега всеки касов апарат е сна-

бден със SIM карта и възрастност данните за продажбите преминават с помощта на мобилните оператори. Председателят на БСК Рагосвет Рагев уточни, че липсата на квалифицирана работна ръка се оказва топ проблем пред българския бизнес през изминаващата 2019 г., открит от 68,2% от мениджърите. За поредна година се запазва тенденцията на сериозен дефицит на тесни специалисти и изпълнителски състав. В детайли най-често срещаните липси са в областта на мениджърските, професионалните и техническите умения.

Останалите топ проблеми пред бизнес средата са бюрокрацията с дял 60,2% и корупцията – 59,1%. Сред предложенията за нормативни промени през годината най-силно одобрение – 80%, среща предложението за отпадане на задължението на работодателите да изплащат първите три от болничните. 63% от анкетиранияте посрещат с одобрение улесняването на процедурите за привличане на работници от трети страни.

Какъв е достъпът до медикаменти в условията на българската действителност? По колко доплаща българинът за лекарства и за кои групи? Кои са аналозите на скъпите биологичните терапии? Липсват ли лекарства на българския пазар, липсва ли инфраструктура за тяхното разпространение?

■ Финансов достъп

Докладите от ЕК ярко подчертават сферата, в която доплащанията са в най-голям процент и това са именно лекарствата. Българинът доплаща средно около 60% за медикаменти, следвано от 25% за извънболнична и 15% за болнична помощ. При лекарствата най-много се доплаща за заболявания на сърдечно и мозъчно-съдовата система.

Страдащите от диагностицирана и недиагностицирана хипертония български граждани са приблизително 1,5 млн. По данни на НСИ, около 45% от тях са във възрастовата група между 45 и 64 години, като процентът се повишава при лицата над 65 г. възраст. Сред групите, които доплащат най-много, попадат и гражданите в пенсионна възраст. Взимайки предвид, че средният размер на пенсията за 2019 г. е около 390 лв. и че повечето от половината потребители на лекарства за хипертония са пенсионерите, можем да заключим, че върху тях пада около 80% от финансовото бреме на доплащането,

Водейки ги до там да приоритизират своите разходи спрямо базисните си нужди. Средният процент на реимбурсация от страна на НЗОК на продуктите за лечение на хипертония е 25%. Това е и най-ниският процент, който държавата по принцип реимбурсира за лекарства, при най-голям брой пациенти в тази група.

Ниският процент на реимбурсация води до отпадане на пациентите от лечение вследствие на липса на средства за доплащане. Това задълбочава негативните ефекти от високото кръвно и рано или късно пациентите стигат до услугите на болничната помощ, където цената за лечение се е умножила многократно, а най-лошият вариант е леталният изход.

■ Административен достъп

Лекарствата са най-регулираната сфера на здравната система у нас – по отношение на навлизане, остойностяване, цени, отстъпки и предоставяне. Практиките, които се налагат от институциите по отношение на регулацията са широко за-

стъпени и сред държавите-членки на ЕС. Разликата, е че в другите държави механизмите са заложили поотделно, докато в България се прилагат съвкупно, което води до напускане на определени лекарства от пазара поради изкуствено занижени цени и малка пенетрация.

На дневен ред в България е регулацията на биоподобните медикаменти – поради все по-честата употреба на биологични медикаменти за лечение на социално значими и редки заболявания – разходите в перата на бюджета на НЗОК нарастват. Изчисленията на ЕКИП в областта доказват, че влиянието върху цената, чрез административни регулации я намалява с между 10 и 15%, докато конкуренцията между един INN води до нейния спад със средно 50%. Към момента основният проблем е липсата на стимули за лекари и фармацевти за предписването на биоподобни терапии, както и липса на благоприятна пазарна среда за задържането на тези медикаменти в Позитивния лекарствен списък (ПЛС). Тези условия водят до там Притежателите на разрешително

Достъп до лекарства

Аркади Шарков

за употреба (ПРУ) да изтеглят своя продукт от пазара, което съответно води до намаляване на конкуренцията в съответния INN, ergo повишаване на цената на оригинатора и останалите в групата, водещо до преразход по перото.

■ Физически достъп

През последните няколко години има осезаема липса на ключови базисни терапии за лечение на социално-значими заболявания както и изтегляне на нови терапии от българския пазар в следствие на неблагоприятни условия. Само за 2018 г. са изтеглени около 160 продукта за лечение на онкологични, ендокринологични и сърдечно-съдови заболявания. Около 500 други продукта са не напълно налични в аптекната мрежа вследствие на липса на стимули за поддържане на техните количества. Рестриктивният режим на регулация, който кара ПРУ да поддържат най-ниска цена спрямо всички останали държави в ЕС, води със себе си негативните последствия от това цената на продукта да падне под неговата себестойност, което

обезсмисля оставянето му на пазара. Друг проблем с поддържането на количества представлява ниската стойност, която НЗОК заплаща на рецепта – около 1,60 лв. Тази сума не отговаря на времето, което фармацевтът заделя за обработка на рецептата и продажба на медикамента, вследствие на което много аптеки избират да не работят с НЗОК или просто да не поддържат нужните количества – от което най-много страда българският пациент. От друг ъгъл физическият достъп може да се прочете като липса на аптеки в малките или отдалечени населени места, които да осигуряват медикаменти за нуждите на населението.

Командното решаване на този проблем чрез изпращане на фармацевти и откриване на аптеки в тези населени места е липса на решение. По-гъвкавият подход би бил създаването на достатъчно добра информационна (дигитална) инфраструктура, представяща динамична картина на нуждите на населението. Създаване на стимули (по-ниски административни такси, олекотен

режим за откриване на аптека) в съответните места и подобряване на пътната инфраструктура.

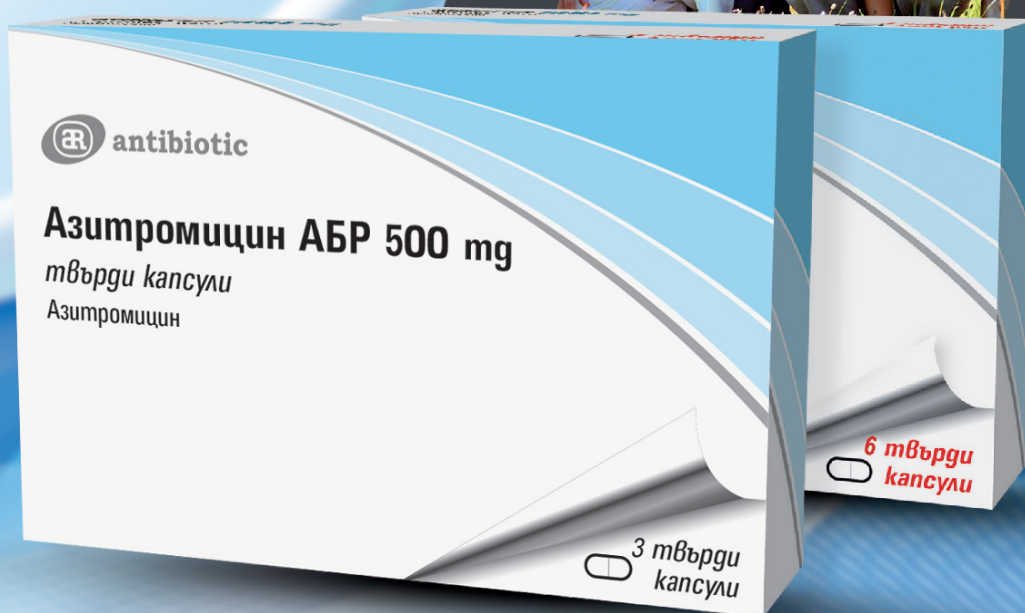
■ **Заклучение:** финансовата и административна свръхрегулация в сферата води до отлив на лекарства от българския пазар и намалява достъпа на българските пациенти до тях. Липсата на подпомагаща социална политика за поддържане на наличието на определени медикаменти по българските аптеки води до това населението да отпадна от терапия, логично стигайки до услугите на болничната помощ след това.

Липсата на стимули за задържане и продажба на определени лекарства създава опасност за това, есенциални медикаменти и базови терапии да липсват от българския пазар и да бъдат достъпни до българския пациент по втория начин и на много по-висока цена. Всичко това говори за неналичие на силна политическа воля в управляващите за това проблемите в сектора да бъдат решени. Искане се време. Дано 2020 г. да бъде по-обещаваща.

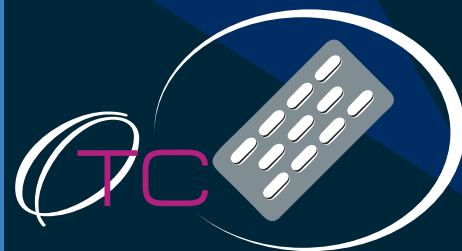
Азитромицин АБР

500 mg | capsules, hard

antibiotic

OTC продукты

Нов продукт!

Викс АнтиГрип Комплекс x 10 сашета
Ефективно облекчава симптомите на простуда и грип, включително кашлица.
Лекарствени продукти без лекарско предписание. Преди употреба прочетете листовката. Викс Антигрип Комплекс е за възрастни и деца над 12 г.,
A174/20.07.2017.

Викс Колд блок

Помага да спрете вирусната настинка

Викс Колд Блок помага да спрете вирусната настинка в три стъпки: улавя, неутрализира и отстранява вируса на настинката. Когато няма вирус, няма и симптоми!

Медицинско изделие.

Този продукт не е подходящ за деца под 12 години. Преди употреба прочетете листовката.

Грип, настинка

Веднага Осцилококцинум!

Илюстрация: Паскал Кампион

Температура, втрисане, мускулни болки...още при първите симптоми, реагирайте!

Осцилококцинум помага да преборите грипа и настинката още при първите симптоми.

- За профилактика и лечение
- Подходящ за цялото семейство
- Не предизвиква сънливост
- Може да се приема с други медикаменти
- В единична доза-туба, която осигурява лесен прием

Осцилококцинум е хомеопатичен лекарствен продукт. Може да се приема от деца и възрастни, без лекарско предписание. При деца пог 1 година, съдържанието на тубата (дозата) да се разтвори във вода преди прием. КХП24118/06.11.2013.

За повече информация:

БОАРОН БГ ЕООД, 1408 София, Южен парк бл. 28 вх. А, тел.: 02/ 963-20-91, факс: 02/ 963-45-00

ПРИ ХРЕМА И ЗАПУШЕН НОС...

ТЕНОРОС

Таблетки за смучене

Биофлавиноиден Екстракт от Елда PSI 265 и Цинк

1 Биофлавиноидите на Елдата са мощни антиоксиданти и действат противовъзпалително, като:

- уплътняват стената на кръвоносните съдове и намаляват пропускливостта на съдовата стена → хремата спира
- намаляват отока на лигавицата → носът се отпушва

2 Цинкът допълва антиоксидантното действие на Елдата и засилва имунната защита на организма срещу вирусите

Препоръчителен прием (дозировка):

При първи прояви на запушен нос и отделяне на секрет от носа:
5 ТЕНОРОС таблетки на ден, като първите 2 таблетки се смучат в рамките на 30 минути. В следващите два дни също се смучат по 5 таблетки дневно.

За укрепване на защитните сили през есенно-зимния сезон... при всички, които боледуват често:
по 1 до 2 ТЕНОРОС таблетки на ден.

Важна информация:

ТЕНОРОС е хранителна добавка, не е заместител на разнообразното хранене и не е подходящ за употреба като единствен източник на хранене. Да не се превишава препоръчаната дневна доза! Да се съхранява на сухо, защитено от светлина място и при температура под 25°C. Да се съхранява на място, недостъпно за малки деца.

Къде да намерите повече информация за ТЕНОРОС?
Интернет страницата на: www.pharmaselect.at
Произведено в ЕС.

Pharmaselect International
Beteiligungs GmbH.
Ernst-Melchior-Gasse 20, 1020 Wien

Хранителни
добавки

flora

синбиотици от ново поколение
за 100% защита и комфорт

Продуктите FLORA са синбиотици разработени специално, за да подпомагат нормалното функциониране на храносмилателната система и да облекчават болките и стомашните неразположения при децата и възрастните.

ФЛОРА 8 са СИНБИОТИЦИ под формата на сашета за директна консумация с изключително приятен вкус и с бърз ефект, подходящи за прием от възрастни и деца над 2 годишна възраст. Съдържат осем милиарда живи пробиотични бактерии от два специално подбрани щама: Лактобацилус рамнозус и Бифидобактериум анималис в комбинация с два пребиотика (фруктоолигозахариди и инулин). Синергичното им действие подпомага поддържането на нормална чревна флора и храносмилателна система при прием на противовъзпалителни и нестероидни лекарствени средства.

ФЛОРА 8 се препоръчва се при всякакви храносмилателни смущения като: запек, болка, подуване, газове и диария, независимо дали са причинени от диетична грешка или патогени. Благодарение на Лактобацилус рамнозус се увеличават полезните бактерии и се възстановява бариерната функция на червата. Бифидобактериум анималис е грам положителна, млечно кисела бактерия, която е изключително полезна за поддържане на нормалното състояние на чревната микрофлора и имунната система. Помага за намаляването на симптомите на синдрома на гразимото черво. Ефективна е при запек и остра диария причинена от ротавирус, спомага за укрепване на имунитета.

ФЛОРА Bimbi – 6 флакона за еднократна употреба са синбиотици от ново поколение, разработени специално за да подпомагат нормалното функциониране на храносмилателната система и да облекчават стомашните неразположения при децата. Съдържат 7 милиарда живи бактерии и FOS (фруктоолигозахариди). Една уникална комбинация от пробиотици, пребиотици и

ABOPHARMA

витамин В комплекс, специално създадена и съобразена с нежния детски организъм.

ФЛОРА Bimbi – 6 флакона имат уникално съхранение на пробиотичните култури, които за разлика от други продукти с пробиотици за деца, се освобождават във водна среда, точно преди консумация, защото в противен случай трудно биха останали жизнени. Могат да се приемат от кърмачета и деца до 7 години.

BIOFAR

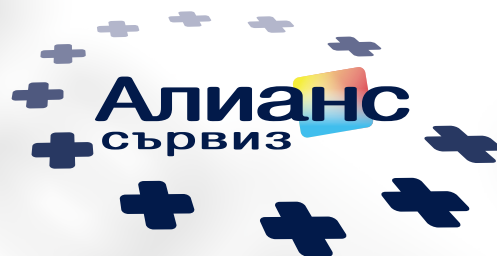
ВИТАМИНИ И МИНЕРАЛИ

НЕ ВСИЧКИ ВИТАМИНИ СА ЕДНАКВИ

100% натурални

Всички продукти на Laboratoires BIOFAR имат патентована технология, която осигурява оптимална бионаличност. Те се приготвят с активни вещества, които са научно тествани и произведени по фармацевтични стандарти, гарантиращи качество, ефективност и безопасност.

Национално аптечно обединение от независими аптеки, фокусирани върху правилната употреба на продуктите, които предлагат.

**„Трябва да живееш за другите, ако искаш да живееш за себе си.“
Сенека**

Фармацевтичен маркетинг свързан с каузата за подобряване на консултацията и грижата за потребителя в аптеката.

Хидра баланс е хранителна добавка, която подпомага:

- нормалната хидратация на организма;
- поддържането на физиологичните нива на електролитния баланс.

Хидра баланс може да се приема заедно с антидиарични препарати, температуропонижаващи средства и продукти против гадене и повръщане.

Прилага се и при интензивни физически натоварвания и потене.

Продуктът не служи за лечение, диагностика и профилактика. Хидра баланс е хранителна добавка и не трябва да се използва като заместител на разнообразното хранене. Да се прилага внимателно при лица с бъбречна недостатъчност и сърдечни проблеми.

Алианс сървиз АД

Козметика

Здраве

за цял живот

ПРЕЗ
ЯНУАРИ
ВЗЕМИ

10%

ОТСТЪПКА

ПРИ ПОКУПКА НА
ПРОДУКТИ
ЗДРАВЕ АКТИВ
200мл

5 бр

ДЕТОКСИКИРАЙ СКАЛПА

С ПОВЕЧЕ ВЪГЛЕН

- Справя се с пърхота до 100%
- Почиства в дълбочина
- Елиминира неприятните миризми от скалпа

BIOFAR

ВИТАМИНИ И МИНЕРАЛИ

*Не всички витамини
са еднакви*

ИМУНАКТИВ

Хранителна добавка от природата с вкус на маракуя. Допринася за поддържане на нормалната функция на имунната система. Екстрактите от ацерола, ехинацея и прополис имат противовъзпалително действие, потискат развитието на стафилококи, стрептококи, на вирусите на херпеса и грипа.

Състав (за една таблетка): екстракт от Ацерола 200 mg; екстракт от ехинацея (45:1) 75mg; екстракт от прополис 75mg; витамин С 60mg; цинк 7,5m. енергийност 16.5kj/3.8 kcal.

Стинг АД

www.stingpharma.com

web.stingpharma.com

2019